

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIV TA‘LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI

“IQTISODIYOT” FAKULTETI

QURBONBOYEVA NODIRA UMID QIZI

Qo‘lyozma huquqi asosida

UDK:336.5:334.75

BIZNESNI QO‘LLAB QUVVATLASHDA TIJORAT
BANKLARINING O‘RNI (CHEKI HAMKORBANK MISOLIDA)

70310102 – Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha) mutaxassisligi
bo‘yicha

Magistr

Akademik darajasini olish uchun yozilgan

D I S S E R T A T S I Y A S I

Ilmiy rahbar

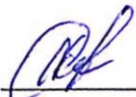
PhD , dotsent A.A Kasimov

Toshkent – 2024

Magistrlik dissertatsiya ishi “Yashil” iqtisodiyot kafedrasida dastlabki himoyadan oʻtgan.

12 -sonli bayonnoma «24» aprel 2024 y.

Ilmiy rahbar: PhD, dotsent Kasimov A. _____

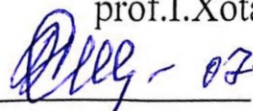
Talaba: N.Qurbonboyeva

Dissertatsiya Iqtisodiyot fakultetida 2024 yil “15”
may № 1/23 raqami bilan roʻyxatga olindi.

“Himoyaga tavsiya etiladi”

“Yashil iqtisodiyot” kafedrasini mudiri,

prof.I.Xotamov

“” may 2024 yil

Himoya 2024 yil “21” 05 soat 14⁰⁰ da
“Texnopark” masʼuliyati cheklangan jamiyatida boʻlib oʻtadi.

ANNOTATION

The dissertation describes in detail the conditions created for the effective operation of existing business entities in our republic, their sources of financing, as well as the role of commercial banks in demonstrating their potential to the world.

Business support and financial assistance in commercial banks is one of their strategic goals today. Therefore, during the research, we carried out extensive work within the scope of the topic. In particular, we prepared a literature review after studying other research works on the topic, views of local and foreign scientists, scientific articles, and local regulatory documents on the topic. In order to increase the practical importance of the scientific work, we studied the opportunities for entrepreneurial activity in the banks of our country, in particular, CHEKI "Hamkorbank" ATB, and to what extent they are used by entrepreneurs using econometric analysis methods based on statistical data. In addition, we got acquainted with the experience of foreign banks in this field. Based on the studied and analyzed data, we developed scientific and practical conclusions, suggestions and recommendations on measures to reduce problem assets.

***Keywords:** legal client, tariff packages, financial analysis, credit portfolio, investment portfolio, credit risk, business plan, export, import*

MUNDARIJA

Annotatsiya	3
Mundarija	5
Keltirilgan jadvallar ro'yxati	7
Keltirilgan rasmlar ro'yxati	8
Keltirilgan qisqartmalar	9
I BOB. KIRISH	10
1.1. Dissertatsiya mavzusining asoslanishi va uning dolzarbligi.....	11
1.2. Tadqiqot maqsadi va vazifalari.....	14
1.3. Tadqiqotning asosiy muammolari va savollari.....	15
1.4. Tadqiqot ob'ekti va predmeti.....	15
1.5. Tadqiqot natijalarining ilmiy-nazariy va amaliy ahamiyati.....	16
1.6. Dissertatsiya tarkibining qisqacha tavsifi.....	16
II BOB. ADABIYOTLAR SHARHI	18
2.1. Kirish.....	18
2.2. Mavzuga oid ilmiy-nazariy qarashlar sharhi.....	26
2.3 Mavzuga oid mahalliy me'yoriy-huquqiy hujjatlar sharhi.....	26
2.4. Xulosa.....	30
III BOB. METODOLOGIYA	31
3.1. Tadqiqot dizayni.....	31
3.2. Ma'lumotlarni to'plash jarayoni.....	31
3.3. Tahlil uchun qo'llaniladigan usullar.....	32
3.4. Tadqiqotni o'tkazish uchun zarur sharoitlar.....	34
3.5.Tadqiqot jarayonida kutilayotgan muammolar va ularning yechimi.....	34
3.6. Tadqiqotdan kutilayotgan ilmiy va amaliy natijalar.....	35
IV BOB. TAHLIL VA NATIJALAR	36
4.1.Tadbirkorlik faoliyatini qo'llab-quvvatlashda tijorat banklarining o'rni va tashkiliy-iqtisodiy jihatlari.....	36

4.2.Hamkorbank ATBda tadbirkorlikni moliyaviy qo'llab- quvvatlashdagi hissasi va uning tahlili.....	59
4.3. Tahlillardan olingan natijalar sharhi.....	69
V BOB. XULOSA.....	70
5.1. Tadqiqot savoliga tegishli natijalarning qisqacha ifodasi.....	71
5.2. Tadqiqotning asosiy taklif va tavsiyalari.....	74
5.3. Tadqiqot cheklovlari va kelgusi tadqiqotlar uchun takliflar.....	77
FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI.....	79

I BOB.KIRISH

Bugungi kunda iqtisodiyotni banklarsiz tasavvur qilish qiyin albatta. O'xshatish bo'lsada ularni tanadagi qon tomirlariga qiyoslash mumkin, banklarning mablag'larni qayta taqsimlash funksiyasi aynan tanadagi kerakli joyga ozuqani yetkazib berish bilan hamohangdir. Endilikda tijorat banklarimizni jahon andozalariga to'g'ri keluvchi raqobatbardosh holatga yetkazishimiz davr talabi hisoblanadi. O'zbekistonda "tadbirkorlik subyektlarini moliyalashtirish jarayonini davlat tomonidan qo'llab – quvvatlash samaradorligini oshirish, soliq yukini pasaytirish, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarini tijorat banklari tomonidan kreditlashni kengaytirish"¹ davlat iqtisodiy siyosatining ustuvor yo'nalishlari sifatida e'tirof etilgan. O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyoti rivojlanishining zamonaviy bosqichida tadbirkorlik subyektlarining milliy iqtisodiyotni barqaror rivojlanishini ta'minlashdagi rolini oshirish, mamlakatda ishsizlik darajasini pasaytirish va aholi turmush farovonligini yuksaltirishdagi ahamiyatini kuchaytirish tadbirkorlik subyektlarining faoliyatini tartibga solishning moliyaviy mexanizmini takomillashtirish zaruriyatini yuzaga keltiradi.

Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasini amalga oshirish jarayonida orttirilgan tajriba va jamoatchilik muhokamasi natijalari asosida ishlab chiqilgan "O'zbekiston-2030" strategiyasi tasdiqlandi. "O'zbekiston-2030" strategiyasi doirasida o'z dolzarbligini yo'qotmagan barcha maqsadlarga erishish, shuningdek, Yangi O'zbekistonni rivojlantirish strategiyasida belgilangan vazifalarni amalga oshirish ta'minlanadi. Strategiyaning 50-bandida bank tizimi uchun ham alohida vazifalar belgilab o'tilgan²:

- Bank va moliya tizimida yillik kreditlash hajmini 40 milliard dollarga yetkazish, bank omonatlari hajmini 4 barobarga oshirish;

¹ O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar Strategiyasi to'g'risida"gi PF-4947-sonli Farmoni. Toshkent 2017.

² O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni "O'zbekiston 2030" strategiyasi to'g'risida www.lex.uz